Termeni de Referință nr.4

privind selectarea tânărului cercetător pentru Direcția gaze naturale și produse petroliere (Ministerul Energiei) în cadrul Programului de Cercetare de Politici Publice pentru tineri cercetători

A.O. ”Green City Lab Moldova” anunță un concurs de selectare a 7 tineri cercetători pentru Ministerul Energiei (MEn) al Republicii Moldova în cadrul Programului de Cercetare de Politici Publice (în continuare - Program de Cercetare).

Finanțarea Programului de Cercetare va fi susținută integral de către Fundația Soros Moldova (FSM).

1. Descrierea programului

Începând cu anul 2017, FSM a implementat Programul *Public Policy Fellowship* (PPF) în parteneriat cu fundațiile naționale din Armenia, Kazahstan, Kârgâzstan și Hertie School din Berlin. Pe parcursul anilor 2017-2022, FSM a oferit 26 de burse cercetătorilor interesați de politici publice.

Tinerii au realizat studii de politici, proiecte de cercetare și dezvoltare, au identificat soluții la problemele stringente din societate și au venit cu recomandări clare și fezabile pentru autorități. Prin intermediul acestor activități, bursierii au obținut cunoștințe și abilități practice de analiză și sinteză în procesul de elaborare a cercetărilor: colectare de date, analiza datelor statistice, utilizarea metodelor cantitative și calitative.

Scopul programului PPF a fost să formeze o nouă generație de cercetători capabili să elaboreze politici publice bazate pe analize riguroase și dovezi. Cei 26 de tineri cercetători, care au abordat subiecte variate (inclusiv în domeniul energetic), au primit mentorat, instruire în advocacy și comunicare publică, precum și șanse la studii în instituții de învățământ relevante. Această inițiativă a contribuit la perfecționarea expertizei locale și bunei guvernări, promovarea inovațiilor în diferite arii de cercetare.

Ținând cont de experiența pozitivă anterioară a FSM, MEn a venit cu inițiativa de lansare a unui nou program PPF cu focusare pe domeniul energetic. Atragerea și menținerea angajaților în MEn este oportună și relevantă prin implementarea *Programului de Cercetare de Politici Publice pentru tineri cercetători*. Aceasta va fi posibil prin stabilirea mecanismului de organizare și desfășurare a programului în sectorul public pentru tineri cercetători și delimitarea clară a atribuțiilor fiecărei părți implicate în acest proces.

MEn este o instituție nou-creată în februarie 2023, dar care are un mandat de o importanță majoră în contextul dezvoltării soluțiilor pentru construirea și consolidarea unui sistem de securitate energetic sustenabil și care să corespundă necesităților statului și comunităților locale. Actualmente, instituția este afectată de lipsa de personal calificat care să asigure realizarea în termen optim și conform așteptărilor a necesităților ministerului, vulnerabilitate care pune în pericol buna realizare a multor reforme și schimbări structurale inițiate și intenționate de către MEn. Cele 7 direcții specializate din cadrul instituției au nevoie de un număr mai mare de specialiști care să acopere necesitățile operaționale curente, dar și să cerceteze domeniile de interes prioritar pentru a putea genera soluții și linii directoare în domeniul reformelor gestionate de către MEn.

În acest context, Programul de Cercetare are ca obiectiv facilitarea cunoașterii de către tinerii specialiști a specificului activității în domeniile de competență ale MEn prin intermediul unor experiențe de lucru reale, menite să dezvolte abilitățile practice și competențele profesionale. Acest Program prevede realizarea unor stagii de scurtă durată în cadrul căruia cercetătorii vor avea oportunitatea de a obține experiență în sectorul public și de a contribui la elaborarea politicilor în domeniul energetic din Republica Moldova.

Programul de Cercetare are ca scop primar susținerea MEn cu expertiză și specialiști pentru a-și realiza obiectivele instituționale și strategice și a implementa prioritățile imediate în domeniul securității și

sustenabilității energetice. Totodată, programul va crea oportunități de participare la procesele de angajare în cadrul MEn, astfel contribuind la fortificarea capacităților de personal și expertiză de lungă durată. Este cert faptul că consolidarea capitalului uman din sectorul energetic va facilita formarea unei forțe de muncă pregătite să accelereze tranziția spre un viitor energetic sigur, durabil, competitiv și verde.

Generalizând cele expuse mai sus, Programul de Cercetare va crea următoarele *oportunități*:

- dobândirea de către tineri cercetători a experienței profesionale, abilităților practice și competențelor specifice activității desfășurate în MEn;
- familiarizarea tinerilor cercetători cu administrația publică, procesul legislativ și promovarea politicilor publice;
- valorificarea potențialului, cunoștințelor și abilităților tinerilor cercetători cu scopul dezvoltării acestora;
- sporirea atractivității funcției publice și atragerii în serviciul public a celor mai performanți tineri;
- asigurarea MEn cu expertiza și personal necesar pentru a răspunde necesităților prioritare imediate;
- cercetarea vulnerabilităților din domeniul administrării sectorului energetic și formularea soluțiilor.

Pentru supravegherea, coordonarea activităților și dezvoltarea capacităților profesionale ale tinerilor cercetători, MEn a desemnat 7 mentori la nivel de șefi de Direcții, care vor coordona și expertiza câte un cercetător conform temei de cercetare stabilite și competențelor subdiviziunii. MEn va asigura transferul de cunoștințe și schimbul de experiență/expertiză în domeniul politicilor energetice tinerilor cercetători din cadrul Programului de Cercetare.

Pentru coordonarea generală a activităților din cadrul Programului de Cercetare, A.O. ”Green City Lab Moldova” va asigura sinergia eforturilor în strânsă comunicare cu Secretarul de Stat din cadrul MEn, desemnat responsabil pentru coordonarea proiectului, și cu mentorii desemnați.

Ca *finalitate*, urmare implementării Programului de Cercetare, se prefigurează:

- oportunitatea completării echipei MEn cu specialiști tineri, calificați, cu perspective și oportunități de carieră în domeniul elaborării și promovării politicilor energetice,
- operaționalizarea activităților și intervențiilor MEn datorită prezenței expertizei și suportului zilnic din partea tinerilor cercetători, în special ținând cont de necesitatea armonizării legislației cu acquis-ul UE și statutul de țară-candidat al Republicii Moldova pentru aderarea la UE, obținut la 23 iunie 2022.

Perioada de desfășurare a Programului de Cercetare: noiembrie 2023 – mai 2024 (6 luni)

Etapa I: Selectarea și contractarea tânărului cercetător pentru Direcția gaze naturale și produse petroliere (MEn) în cadrul Programului de Cercetare – <u>octombrie 2023</u>

A.O. ”Green City Lab Moldova”, în comun cu FSM și MEn, va selecta (prin concurs deschis) și va contracta 7 tineri cercetători. Aceștia vor fi încadrați în activitatea a 7 Direcții specializate ale MEn și vor efectua stagiul sub coordonarea unui mentor, în baza unor Termeni de Referință (ToR) personalizate. Astfel, implementarea instrumentului de *Program de Cercetare* va permite consolidarea echipei MEn pentru 6 luni cu prezența a 7 specialiști care să livreze asistență tehnică și de cercetare pentru direcțiile ministerului.

În această ordine de idei, A.O. ”Green City Lab Moldova” va selecta și contracta tânărul cercetător pentru Direcția gaze naturale și produse petroliere, care va beneficia de un onorariu în valoare de 7200 dolari SUA (total[1]) pentru 6 luni pentru elaborarea cercetării de politici publice, conform tematicii propuse de MEn, și realizarea altor sarcini planificate și celor ad-hoc, specificate mai jos. Onorariile vor fi achitate lunar.

Procesul de selectare, evaluare și contractare a tinerilor cercetători va implica o etapă de interviu, în conformitate cu procedurile în vigoare ale A.O. ”Green City Lab Moldova” și FSM.

[1] Din cadrul acestui onorariu vor fi reținute următoarele tipuri de impozite: 24 % contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii, 9% prima de asigurare obligatorie de asistenţă medicală și 12% impozit pe venit.

Programul de Cercetare se va organiza și desfășura în baza următoarelor *principii*:

- competiție deschisă – organizarea licitației de către A.O. ”Green City Lab Moldova” și asigurarea posibilității de participare liberă la concurs pentru tinerii cercetători;
- egalitate de șanse – asigurarea accesului la program a oricărei persoane care îndeplinește condițiile stabilite, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu;
- transparență - comunicarea informațiilor referitoare la modul de organizare și desfășurare a Programului de Cercetare persoanelor interesate și publicului larg.

Etapa II: Implementarea Programului de Cercetare – <u>noiembrie 2023 – mai 2024</u>

II.1 Activitățile tânărului cercetător în cadrul Programului de Cercetare

Tânărul cercetător, contractat pentru Direcția gaze naturale și produse petroliere (MEn), va realiza următoarele activități în cadrul prezentului ToR:

- ***Elaborarea Cercetării de politici publice conform tematicii de mai jos:***

Modelele UE de naționalizare a infrastructurii rețelelor de gaze naturale. Impactul economic și mecanismele de reglementare. Avantajele și dezavantajele aplicabilității respectivelor modele în Republica Moldova.

Este de menționat că temele de cercetare, care urmează a fi exploatate de cei 7 tineri cercetători, au fost formulate și propuse de către MEn în funcție de necesitățile strategice ale ministerului, iar soluțiile formulate în cercetări urmează a fi utilizate de către instituție în operaționalizarea strategiilor și schimbărilor sistemice pe care le intenționează aceasta. Aceste teme sunt de interes sporit și actuale în activitatea de elaborare a politicilor publice și luarea deciziilor de către conducerea MEn.

Structura orientativă a Cercetării de politici publice se propune după cum urmează:

1. Sumar Executiv;
2. Introducere (cu indicarea contextului, scopului cercetării, metodelor de cercetare utilizate, părților implicate etc.);
3. Analiza situației în domeniul politicii publice cercetate (analiza cantitativă și calitativă, evaluare bazată pe dovezi etc.);
4. Evaluarea cadrului normativ a politicii publice cercetate (concordanță cu prioritățile guvernamentale, documentele de politici și actele normative relevante);
5. Problema care urmează a fi abordată în cercetarea politicii publice (cu identificarea provocărilor, constrângerilor, dificultăților etc.);
6. Propuneri pentru cercetarea de politici publice (identificarea unui set de măsuri pentru îmbunătățirea situației, depășirea problemelor, perfecționarea metodologiei pentru politica cercetată etc.);
7. Concluzii de bază și recomandări;
8. Alte capitole (la discreția tânărului cercetător și agreate cu mentorul);
9. Referințe;
10. Anexe;
11. Alte (lista abrevierilor, lista tabelelor, lista figurilor etc.).

Cerințe generale de tehnoredactare: limba română, volum min.30 pagini, Arial, font 12, interval -1,5.

Pe parcursul procesului de scriere, tânărul cercetător va beneficia de suportul și consultațiile mentorului cu experiență în domeniu.

Proiectele cercetărilor de politici publice urmează a fi validate în mod sistemic de mentori la ședințele tehnice din cadrul MEn, organizate o dată la 2 săptămâni. Versiunea finală a cercetării va fi prezentată de tinerii cercetători în cadrul unei conferințe până la finalizarea Programului de Cercetare, cu pregătirea și a unei Note de politici publice (*sumar al cercetării*).

În vederea asigurării vizibilității rezultatelor Programului de Cercetare, A.O. ”Green City Lab Moldova”, cu suportul FSM și MEn, va organiza Conferința finală ”*Sporirea rezilienței energetice a Republicii Moldova*”, cu invitarea părților interesate, pentru a comunica soluțiile identificate de către tineri cercetători pentru cele 7 sectoare - beneficiare de asistență tehnică.

- ***Elaborarea propunerii de politici (Policy Brief), amendamentelor legale etc. pe subiecte apropiate domeniului cercetării stabilit pentru tânărul cercetător, conform modelului/formatului agreat cu mentorul de la MEn.***

- ***Efectuarea unei cartografieri/analize a studiilor recente în domeniul energetic, elaborate de către sectorul asociativ din Republica Moldova.***

- ***Acordarea de asistență tehnică echipei MEn în realizarea unor activități ad-hoc stabilite de mentor.***

În activitatea administrației publice centrale agenda este una foarte dinamică și realizarea unor activități ad-hoc / *on-demand* valorează și este apreciată mult. Este sugerat ca Programul de Cercetare să fie tratat de o manieră mai flexibilă, care ar permite pe durata celor 6 luni cercetarea / analiza și altor subiecte și urgențe legate de domeniul energetic. Astfel, tânărul cercetător va acorda suport la elaborarea de note informative/analitice, demersuri, amendamente legale, infografice etc., conform modelului/formatului agreat cu mentorul de la MEn.

II.2 Coordonarea, monitorizarea, raportarea activităților tânărului cercetător în cadrul Programului de Cercetare

Pentru coordonarea, monitorizarea, raportarea implementării activităților în cadrul Programului de Cercetare, A.O. ”Green City Lab Moldova” va utiliza următoarele informații:

- ToR-ul pentru fiecare tânăr cercetător (care va fi anexat la Contractul de prestări servicii încheiat personal cu fiecare cercetător);
- Livrabilele întocmite de către tânărul cercetător, validate și semnate de către mentor. Toate livrabilele vor fi elaborate în limba română.

Fiecare tânăr cercetător va întocmi lunar rapoarte narative de activitate, care vor fi validate de către mentor și prezentate la A.O ”Green City Lab Moldova”, precum și tabelele de pontaj (*Time Sheet*). În baza acestor documente for fi debursate lunar onorariile pentru cercetători.

Indicatorii de performanță pentru tânărul cercetător contractat vor fi următorii:

1. Cercetător cu capacități fortificate;
2. Cercetare de politici publice elaborată de cercetător, aprobată de mentor și prezentată public;
3. Numărul de propuneri de politici, note informative/analitice, demersuri, proiecte de amendamente legale, acte normative etc. elaborate de cercetător și agreate cu mentorul.

2. Criterii de eligibilitate și formatul de participare

Eligibilitate: anunțul este deschis pentru tinerii din Republica Moldova, care vor fi selectați în baza următoarelor criterii:

- vârsta cuprinsă între 22 și 35 de ani;
- studii superioare de licență sau masterat în următoarele domenii: (i) inginerie, (ii) drept, (iii) administrație publică, (iv) relații internaționale, (vi) mediu, (vi) alte domenii relevante, *preferabil în energetică*;
- experiență profesională de cel puțin 1 an în următoarele domenii: (i) inginerie (energetică); (ii) administrație publică, (iii) drept; (iv) mediu; (v) economie; (vi) relații internaționale; (vii) alte domenii relevante, *preferabil cu expertiză în elaborarea și/sau implementarea politicilor publice*;
- dispunerea de timp pentru a participa la Programul de Cercetare cu program de muncă cu regim deplin (*full time)* pe parcurs a 6 luni;
- abilități de elaborare a studiilor, conceptelor, analizelor, documentelor de politici, actelor normative etc., *preferabil în domeniul energetic*;
- interes pentru domenii de cercetare în domeniul energetic;
- abilități de cercetare și analiză, *preferabil cel puțin o publicație (online, academică, de cercetare, de*

analiză a politicilor publice etc.);

- manifestarea disponibilității de a se angaja în promovarea cercetării de politici publice elaborate prin campanii de advocacy după finalizarea Programului de Cercetare;
- capacități de lucru în echipă;
- abilități excelente de comunicare și prezentare;
- atenție la detalii și grad înalt de responsabilitate;
- cunoașterea calculatorului (MS Office);
- cunoașterea limbii române;
- cunoașterea limbii engleze sau altei limbi de circulație internațională (ex. franceze/germane/ruse) va fi un avantaj.

Formatul de participare la Programul de Cercetare:

- Programul de Cercetare se va implementa în sediul MEn (Clădirea Guvernului), Republica Moldova, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1 (cu posibilitatea de a vizita alte localități în regiuni în vederea realizării obiectivelor programului).
- program de muncă cu regim deplin: luni-vineri, orele 08.00-17.00, 6 luni (noiembrie 2023 – mai 2024).
- munca de la distanță și implementarea on-line a anumitor activități pot fi efectuate după aprobarea prealabilă a mentorului din cadrul MEn.

3. Depunerea dosarelor de participare la concurs

Candidații interesați sunt invitați să depună Oferta tehnică pentru participare la concurs la adresa de email: maxim.moroga@greencity.md.

Oferta tehnică va conține:

1. Scrisoarea de intenție în care se va argumenta succint interesul și relevanța candidatului pentru participare la Programul de Cercetare;
2. CV-ul detaliat al candidatului în format Europass;
3. Copiile scanate ale diplomelor de studii, certificatelor de calificare/perfecționare, altor documente confirmative de studii.

Termenul-limită de prezentare a dosarului este **20 octombrie 2023, ora 18.00**.

Dosarul expediat după termenul limită nu va fi evaluat.

Doar candidații preselectați pentru interviuri vor fi contactați.

Pentru alte detalii și întrebări de clarificare, nu ezitați de a contacta persoana desemnată Dl Maxim Moroga, la adresa de e-mail: maxim.moroga@greencity.md sau la următorul număr de telefon: +373 680 10085.

Concursul este organizat în cadrul Contractului de Grant „SUPORT PENTRU MINISTERUL ENERGIEI PRIVIND ASIGURAREA REZILIENȚEI ENERGETICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA", implementat de A.O. "Green City Lab Moldova" și finanțat de către Fundația Soros Moldova.